

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-143/23-H

Název	Dětský domov, Potštejn, Českých bratří 141
Sídlo	Českých bratří 141, 517 43 Potštejn
E-mail	ddpotstejn@ddpotstejn.cz
IČO	60884681
Identifikátor	600029760
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Bc. Kateřina Süsserová
Zřizovatel	Královéhradecký kraj
Místo inspekční činnosti	Českých bratří 141, 517 43 Potštejn
Inspekční činnost na místě	8. 2. – 9. 2. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného dětským domovem, základní a střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Dětský domov, Potštejn, Českých bratří 141 (dále „DD“, „zařízení“) vykonává činnost dětského domova a školní jídelny. Zařízení poskytuje dětem plné přímé zaopatření s celoročním nepřetržitým provozem. Zařízení má celkovou kapacitu 20 lůžek. K termínu inspekční činnosti bylo evidováno 15 dětí rozdělených do 2 rodinných skupin (z toho 11 dětí plnících povinnou školní docházku, tři střední vzdělávání a jedna dívka vysokoškolské vzdělávání). Z celkového počtu bylo evidováno 5 dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Školní stravování s celodenním provozem je pro děti zajištěno formou provozu vlastní školní jídelny přímo v budově DD. Více informací je dostupných na stránkách www.ddpostejn.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školského zařízení (dále „ředitelka ŠZ“) cíleně a aktivně využívá své mnohaleté odborné znalosti a zkušenosti v oblasti řízení, vzdělávání a výchovy. Koncepce rozvoje DD na období 2018–2024, ve které stanovila priority rozvoje zařízení a výchovně vzdělávacího programu, vychází zejména ze spolupráce a požadavků zřizovatele a připravované transformace MŠMT ČR v systému náhradní výchovné péče. Převážnou část vytyčených cílů se daří ředitelce ŠZ plnit, např. zkvalitněním spolupráce s rodiči umístěných dětí, poskytováním péče o zletilé odcházející z ústavní péče, budováním dobrých vztahů s veřejností a udržením dlouhodobé projektové činnosti ve vzdělávání.

Organizační struktura odpovídá potřebám školského zařízení malé velikosti. Rozdělení kompetencí mezi další pracovníky je účelné a umožňuje standardní chod zařízení. Řídicí a kontrolní činnost vykonává ředitelka ŠZ přímo ve vztahu ke všem pedagogům. Kontrolní činnost ředitelka ŠZ realizuje pravidelně podle ročních plánů práce ve všech součástech zařízení. V případě zjištěných nedostatků přijímá adekvátní opatření k jejich odstranění. Vnitřní informační systém je založen především na každodenních osobních jednáních, dále na pravidelných pedagogických radách, provozních poradách a prostřednictvím interních informačních serverech. Ze zápisů je zřejmé, že tato jednání ředitelka ŠZ účelně využívá k zadávání úkolů a kontrole jejich splnění, slouží také k vzájemné informovanosti a spolupráci. Pedagogická rada funguje také jako poradní orgán, který analyzuje výchovně vzdělávací proces u jednotlivých dětí a zaobírá se výsledky vzdělávání a pokroky dětí. Děti v DD mají možnost vyjádřit se k chodu zařízení, sdělit připomínky či stížnosti prostřednictvím úterního tzv. institutu konzultačního dne s ředitelkou.

Pedagogický sbor se skládá z vychovatelů a asistentů pedagoga. Dva vychovatelé nesplňují požadovanou odbornou kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost, kterou vykonávají. U jedné rodinné skupiny se zatím z vyjádření ředitelky ŠZ nepodařilo najít druhého stálého vychovatele a dochází na tomto pracovním místě k nežádoucí fluktuaci, která částečně narušuje vzájemné upevňování vztahů s dětmi a jejich pocitů stability. Do DD nastoupili od září 2022 dva noví vychovatelé, ředitelka ŠZ jim věnuje odpovídající podporu uvádějícím vychovatelem. Ředitelka ŠZ velmi aktivně podporuje osobnostní rozvoj pedagogických pracovníků, má kvalitně zpracovaný plán DVPP, z něhož je patrné, že vycházela z potřeb DD, zájmů pedagogů a finančních možností školského zařízení. Ředitelka ŠZ uspořádala v minulém období společná školení pro všechny pedagogické pracovníky přímo v DD. Vedení zařízení vhodně doplňuje další vzdělávání pedagogických pracovníků pravidelným supervizním setkáváním s externím odborníkem, což umožňuje a zkvalitňuje profesní růst pedagogů. Méně pozornosti ze strany ředitelky ŠZ je věnováno pravidelné hospitační činnosti s průběžnou zpětnou vazbou o úrovni a efektivitě práce jednotlivých zaměstnanců.

Pozitivní stránkou výchovně vzdělávacího procesu v DD jsou pravidelné čtvrtletní konzultace s psychologkou, která využívají pedagogové i děti. Psycholožka poskytuje podpůrnou terapeutickou činnost a spolupodílí se na Programech rozvoje osobnosti dětí (dále „PROD“) a jejich vyhodnocení.

Vedení SZ aktivně vyhledává a úspěšně získává další finanční prostředky i mimo rozpočtové zdroje, které přispívají k dalšímu vybavení DD. Výsledkem je výrazná podpora vzdělávání pedagogů i dětí (odborné kurzy pro pedagogy, doučování dětí), podpora kontaktů s biologickou rodinou, terapeutická péče, rozmanitá nabídka zájmových činností podporujících smysluplné trávení volného času a postupné zkvalitňování materiálně technických podmínek zařízení. Dětem je poskytováno plné přímé zaopatrění na stravování, ubytování, ošacení, učební pomůcky a potřeby, léky, volnočasové aktivity, v rámci rekreace pobyty dětí na lyžařských kurzech. DD má dobře zpracovaný vnitřní předpis k vyplácení odměn za studijní výsledky žáků, v základním i středním vzdělávání formou kapesného. Zařízení poskytuje dětem v rámci rehabilitace hipoterapii. Součástí DD je velká zahrada s plaveckým bazénem a odpočinkovou zónou, jejíž revitalizací došlo ke zkvalitnění trávení volného času dětí.

Pravidla BOZ jsou zpracována ve vnitřním řádu DD, děti jsou seznamovány a pravidelně poučovány o možnostech vzniku úrazů. Ve školním roce 2021/22 došlo ke dvěma úrazům, žádný nevyžadoval sepsání záznamu o úrazu. Do areálu DD jsou dva možné vstupy přes uzamykatelné branky, které však byly v době inspekční činnosti po celý den odemčené a celý objekt tím nebyl dostatečně zajištěný proti vstupu cizích osob. Jídlna zajišťuje celodenní stravu pro ubytované žáky. Vedoucí školní jídelny sestavuje pestrý a nutričně vyvážený jídelníček, do kterého zařazuje dostatek ovoce a zeleniny. Děti jsou vedeny ke zdravému životnímu stylu, který je zaměřen především na zdravou výživu a pohybové aktivity.

DD má dvě rodinné skupiny (dále RS) v počtu 7 a 8 dětí, společné pro chlapce a dívky, věkovým složením různorodé, což odpovídá skladbě běžných rodin. Obě RS mají k dispozici samostatné bytové jednotky s vybavením běžné domácnosti (ložnice dětí, obývací pokoj, kuchyň s jídelnou a sociální zařízení). Ve vedlejší budově je tzv. cvičný byt, který obývala v době inspekce jedna studentka. DD podporuje umístění příbuzných dětí do jedné rodinné skupiny. V každé skupině je zřízena kuchyně s jídelním koutem, kde děti hospodaří, spolupodílejí se na společném vaření a stolování. Ložnice i obývací pokoje jsou vhodně přizpůsobeny k mimoškolním aktivitám, hrám i přípravě na vyučování. Jedním z cílů výchovně vzdělávací činnosti v zařízení je vedení dětí k průběžnému každodennímu úklidu a čistotě, což bylo patrné v průběhu inspekční činnosti.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V průběhu inspekční činnosti byla hodnocena výchova a vzdělávání ve dvou RS napříč realizovanými činnostmi, které probíhaly v souladu se vzdělávacím programem DD. Byly naplánovány do týdenních a denních programů. Výchovně vzdělávací činnost byla zaměřena na poskytování takové míry samostatnosti dětí, aby se každodenní život v RS co nejvíce přibližoval životu běžné domácnosti. Pedagogičtí pracovníci zařízení vycházeli ze znalostí a zkušeností jednotlivých dětí, respektovali jejich specifické potřeby i problémy a na jejich základě připravovali výchovné a vzdělávací činnosti, do kterých je zapojovali. Děti byly motivovány a vedeny ke vzdělávání, pravidelné domácí přípravě na školu, sebeobsluze, úklidu svých ložnic, sportovním a pracovním činnostem atd. Děti se při sledovaných činnostech chovaly spontánně, byly slušné nejen vůči sobě navzájem, ale i ke všem

zaměstnancům. Dostatek času i prostoru k relaxaci měly děti ve formě volných her a zájmových činností. Vhodně byly vedeny k aktivnímu řešení problémů, k odpovědnosti za výsledek své práce, k dokončení zadaného úkolu, k dodržování pořádku. Vychovatelé při přípravě na vyučování ponechávali dětem dostatek prostoru pro samostatné řešení úloh, u všech aktivit děti povzbuzovali, v případě potřeby jim pomáhali a průběžně slovně hodnotili, což jim poskytovalo potřebnou zpětnou vazbu. Děti se mohou dle možností DD věnovat svým zálibám včetně sportu, umění a rukodělných činností, navštěvují zájmové aktivity nejen v DD, ale i pořádané jinými subjekty. To minimalizuje jejich segregaci od okolního světa a umožňuje navazování vztahů s vrstevníky. Všechny děti mají možnost telefonního kontaktu s rodinou a osobami blízkými prostřednictvím služebního telefonu, a to v soukromí. Nejsou omezovány v přijímání návštěv, zařízení jim umožňuje samostatný pohyb formou vycházek, atd. Většina dětí pravidelně odjíždí na dovolenky ke svým rodinám nebo příbuzným. Vychovatelé posuzují možnost zmíněných aktivit v souladu s vnitřním řádem DD, který upravuje jejich četnost, posouzení plnění povinností, věku a schopnostem dítěte. Kapesné je dětem vypláceno v souladu s příslušným právním předpisem, kritéria jsou stanovena ve vnitřním řádu zařízení. Děti jsou vedeny vychovateli úměrně svým schopnostem k hospodaření s penězi, mají možnost s nimi nakládat podle vlastního uvážení, poznávají hodnotu peněz, čímž je u nich výrazně podporována finanční gramotnost. Finanční prostředky dětí jsou uloženy u pedagogů. Výchovu dětí vhodně doplňují např. výlety a prázdninové pobyty, kulturní a sportovní akce, besedy, charitativní činnosti a další všestranně zaměřené akce s cílem podpory občanských kompetencí. Své připomínky a podněty k chodu ŠZ mohou děti sdělovat osobně vychovatelům, speciální pedagožce nebo ředitelce zařízení.

Při osobních rozhovorech s inspektorkami oslovené děti uváděly, že byly se svými právy a povinnostmi v DD seznámeny, nesetkaly se s žádným ponižováním ani fyzickým trestáním nebo agresí způsobenou jiným dítětem ani zaměstnancem DD. Svůj pobyt zde hodnotily převážně pozitivně. Ke svému hodnocení, popřípadě k jiným záležitostem, které se jich týkají, se mají možnost vyjadřovat. Návštěvy osob zodpovědných za výchovu i osob blízkých jsou možné kterýkoli den po dohodě se sociální pracovníci. Návštěvy probíhají v prostorách zařízení, nebo i mimo DD.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Zařízení se cíleně zabývá výsledky výchovy a vzdělávání, podporuje rozvoj osobnosti dětí. Systém hodnocení je primárně založen na individuálním přístupu ke každému dítěti včetně důrazu na znalost jeho stavu a osobnosti. Pedagogičtí pracovníci denně monitorují vztahy mezi dětmi v RS a sledují vlivy, které na ně působí. Uplatňují u nich především slovní průběžné hodnocení. Pozitivně je hodnocen zejména důraz na samostatnost dětí, vzájemnou pomoc a prohlubování sourozeneckých vztahů nebo vedení mladších dětí staršími. Celkově hodnotí pedagogičtí pracovníci chování a jednání většiny dětí jako běžné, přiměřené věku, okolnostem a charakteru života v zařízení. Aktuální běžné problémy soužití řeší děti v RS s vychovateli neprodleně, obvykle bez písemných záznamů.

Sociální pracovníce v součinnosti s pedagogy průběžně vedou osobní dokumentaci dětí v elektronické i písemné podobě. Záznamy jsou doplňovány pravidelně, obsahuje průkazné záznamy o systematickém sledování rozvoje dětí. PROD zpracovávají kmenoví vychovatelé ve spolupráci se speciální pedagožkou, jsou vypracované na rok. Jejich naplňování je pravidelně vyhodnocováno v půlročních intervalech. Na tomto vyhodnocení pracují příslušní vychovatelé a speciální pedagožka. Snahou je zlepšovat výsledky každého dítěte, proto je vždy stanoven další cíl s doporučením postupu k jeho dosažení. Z pozorování

chování a jednání dětí je zřejmé, že se cíle postupně daří naplňovat. Spolupráci pracovníků DD s učiteli škol, kde se děti vzdělávají, ředitelka zařízení hodnotí jako velmi dobrou. Výsledky vzdělávání dětí ve školách jsou vychovateli sledovány průběžně. Dětem je věnována ze strany vychovatelů zvýšená pozornost při přípravě na vyučování, pokud je to potřeba. DD zajišťuje prostřednictvím externistů i doučování, v době inspekční činnosti probíhalo doučování z angličtiny a matematiky a podle vyjádření ředitelky DD přispívá ke zlepšení vzdělávacích výsledků zapojených dětí. Vzdělávání dětí připravujících se na budoucí povolání a zletilých nezaopatřených osob se uskutečňuje s důrazem na jeho úspěšné dokončení. Zletilí jsou systematicky vedeni k péči o domácnost a zajištění jejího chodu. Posilování jejich zodpovědnosti a samostatnosti i kompetencí pro začlenění do běžného života po ukončení péče je v zařízení účelně systematicky realizované. Zařízení disponuje „tréninkovým“ bytem pro umístění zletilých nezaopatřených osob, který je účelně využíván. DD poskytuje dětem před jejich odchodem ze zařízení poradenskou, materiální i finanční pomoc, pomáhá při zabezpečení jejich zaměstnání a ubytování. Zařízení sleduje po ukončení pobytu dětí v DD jejich začlenění do společnosti, převážně v prvních letech jejich samostatného života se daří udržovat kontakty.

V prevenci rizikového chování je využívána řada činností a další aktivity. Preventivní program uvádí konkrétní způsoby řešení problematického nebo rizikového chování dětí. V rámci prevence je kladen důraz na smysluplné využívání volného času dětí, osvojení sociálního chování a podporu zdravého životního stylu. DD využívá možnosti udělení pozitivních i negativních opatření ve výchově, převažují ty pozitivní. Počet útěků ze zařízení je minimální.

Závěry

Vývoj školy / školského zařízení

- Zkvalitnění materiálně technických podmínek pro vzdělávání a výchovu dětí.
- Trvalé nízké útky dětí, od poslední inspekční činnosti byl zaznamenán pouze jeden útek.

Silné stránky

- Aktivní získávání dalších finančních prostředků a věcných darů, které jsou efektivně využívány k optimalizaci materiálního a prostorového vybavení a výchovně vzdělávacích programů pro děti umožňuje dětskému domovu realizaci pestré škály různých činností (kola, lyže, výlety, kroužky aj.).
- Vedení dětského domova vybudovalo systém kvalitní přípravy dětí na odchod ze zařízení, včetně možnosti samostatného tréninkového bydlení a dlouhodobého systematického rozvíjení finanční gramotnosti.
- Efektivní podpora a zkvalitnění spolupráce se zákonnými zástupci se pozitivně projevuje v pravidelném vzájemném navštěvování u většiny dětí a celkově nízkém počtu útěků.
- Pestrá nabídka mimoškolních a volnočasových aktivit podporuje smysluplné využívání volného času dětí s ohledem na jejich budoucí samostatný život.
- Zařízení podporuje děti v navazování vrstevnických vztahů mimo dětský domov prostřednictvím jejich účasti v externích zájmových nebo volnočasových aktivitách.

- Pravidelné působení psycholožky přispívá ke kvalitnějšímu pedagogickému procesu celého domova.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nízká míra hospitační činnosti vedení zařízení s absencí konkrétních závěrů a doporučení.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy / školského zařízení

- Zavést pravidelnou a podrobnou hospitační činnost ke zvyšování kvality výchovně vzdělávacího procesu a poskytovat pedagogům kvalitní průběžnou zpětnou vazbu.
- Dbát na to, aby byly areál i budovy dětského domova neustále zabezpečeny proti vniknutí cizí osoby.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školského zařízení ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká opatření byla přijata.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina, čj. 14769/SM/2009 vydaná zastupitelstvem Královéhradeckého kraje z účinností od 10. 9. 2009.
2. Jmenování do funkce ředitelky školského zařízení vydané s účinností od 1. 8. 2018, ze dne 25. 6. 2018 na základě rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 25. 1. 2023
4. Koncepce rozvoje dětského domova v Potštejně 2018 – 2024
5. Záznamy z pedagogických rad konaných ve školním roce 2022/2023
6. Plány dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2022/2023
7. Vnitřní řády dětského domova a školní jídelny platné ve školním roce 2022/2023
8. Organizační řád s účinností od 1. 2. 2023
9. Minimální preventivní program pro školní rok 2022/2023
10. Vzdělávací program realizovaný v Dětském domově, Potštejn, Českých bratří „Otevřená budoucnost“
11. Plán činnosti Dětského domova v Potštejně, školní rok 2022/2023
12. Týdenní programy
13. Kniha denní evidence
14. Kniha útěků vedená od roku 2017
15. Spisy dětí (povolení pobytu, rozhodnutí, PROD, opatření ve výchově)
16. Kniha úrazů vedená ve školním roce 2022/2023

17. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků a osvědčení o absolvování akcí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků za školní roky 2021/2022 a 2022/2023
18. Dokumentace k zajištění bezpečnosti dětí pro školní rok 2022/2023
19. Dokumentace k hodnocení materiálních a finančních podmínek zařízení za školní roky 2021/2022 a 2022/2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Žaneta Göbelová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

.....

Mgr. Marie Hypšová, školní inspektorka

.....

Ing. Alena Synková, kontrolní pracovnice

.....

V Hradci Králové 3. 3. 2023